

ÅRSRAPPORT 2018

NHO Reiseliv – en del av et større fellesskap

NHO Reiseliv er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge, og er tilknyttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO). NHO er den største interesseorganisasjonen for bedrifter i Norge.

NÆRINGSLIVETS HOVEDORGANISASJON

NÆRINGSLIVETS HOVED- ORGANISASJON (NHO) ER DEN STØRSTE INTERESSE- ORGANISASJONEN FOR BEDRIFTER I NORGE

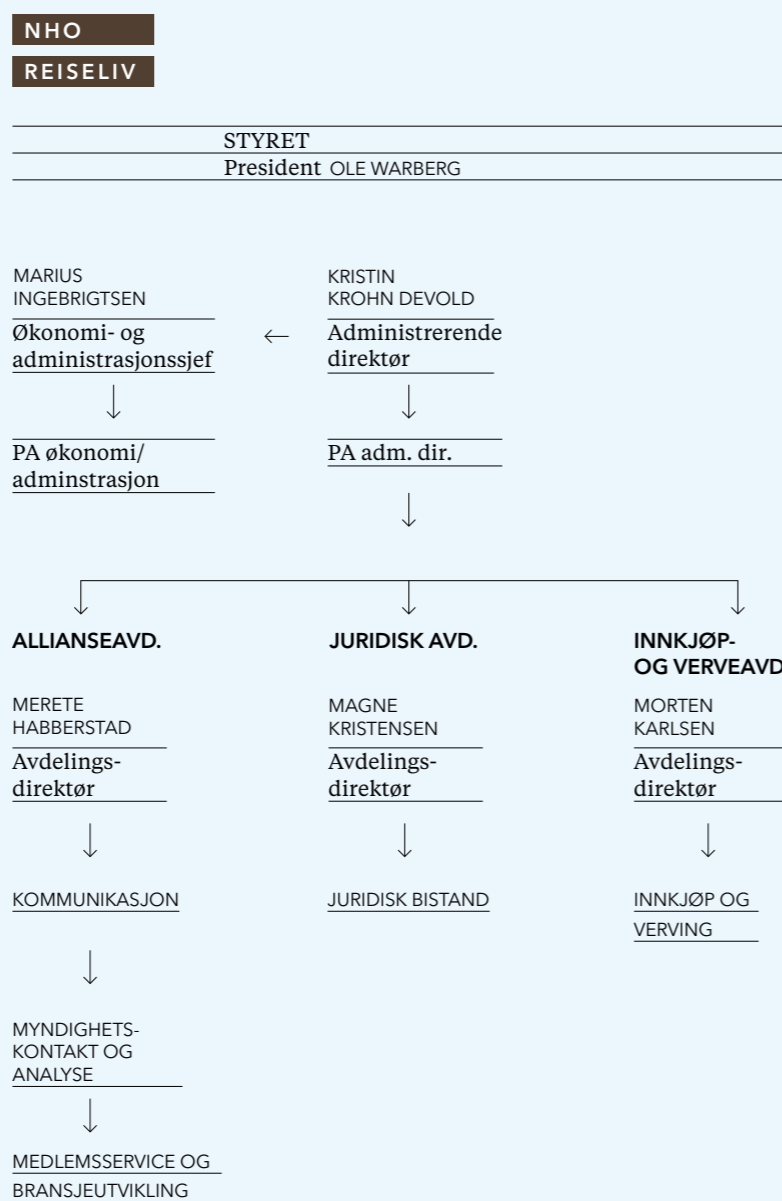
16 LANDSFORENINGER

NHO REISELIV ER 1 AV 16 LANDSFORENINGER

LOKAL EKSPERTISE

NHO HAR 10 REGIONKONTORER

NHO REISELIV HAR 7 REGIONFORENINGER

Mål og verdier

VÅRT HOVEDMÅL

NHO Reiseliv skal arbeide for å gi medlemmene arbeidsvilkår og utviklingsmuligheter som styrker reiselivsnæringen, slik at hvert enkelt medlem kan oppnå økt lønnsomhet og sunn vekstkraft for sin bedrift. NHO Reiseliv er reiselivseksperten som er talerør og toneangivende nærings- og arbeidsgiverorganisasjon for hele reiselivet i Norge.

VÅR POSISJON

Nærings- og arbeidsgiverorganisasjonen for hele reiselivet.

VÅRE VERDIER

Modig, samspillende, tilgjengelig og troverdig.

Årsrapporten 2018 er utarbeidet av kommunikasjonsenheten i NHO Reiseliv. Redaktører: Ida Bakken Tønder kommunikasjonsjef, og Merete Habberstad avdelingsdirektør
Design: Fete typer. Foto forside, side 3, 5 og 30 av Frank Rune Isaksen - frikant.no. Bakside av Cecilia Emilie Johansen - frikant.no. Utgitt mai 2019. Trykk: RK Grafisk. Opplag: 200. Rapporten er trykt på miljøvennlig papir.

Innhold

Organisasjonen

- 2 Organisasjonskart
- 3 Mål, posisjon og verdier
- 4 Leder
- 5 Verdien av reiselivet

Årsregnskap

- 6 Styret
- 8 Styrets beretning
- 14 Regnskap
- 28 Revisjonsberetning

Les mer om NHO Reiselivs arbeid i 2018 i vår digitale årsrapport: nhoreiseliv.no/arsrapport18

ADMINISTRERENDE DIREKTØR HAR ORDET

Foto: Oda Hveem

Administrerende direktør
i NHO Reiseliv,
Kristin Krohn Devold.

Kommunens beste venn

I 2018 har vi bygget gode relasjoner til landets ordførere. Vi har vist frem reiselivets betydning for kommunene, og har synliggjort gjennom tall og fakta hvorfor reiselivet er kommunens beste venn.

REISELIVETS BETYDNING FOR KOMMUNENE Å vise reiselivets verdi for lokalsamfunnet har vært jobb nummer én i 2018. Vi har vist reiselivets betydning for skatteinnang, sysselsetting og bolyst for hele landet. Rapporten fra Menon Economics, har vært flittig brukt i media og i møter med politikere gjennom hele året. Mange lokale politikere har ikke visst hvilken verdi reiselivet har for deres kommune. Rapporten har gitt mange en aha-opplevelse, og har bidratt til større politisk bevissthet om reiselivets betydning for kommunene.

ENDRING I REGLENE FOR BESKATNING AV TIPS

I statsbudsjettet for 2019, foreslo Regjeringen at arbeidsgivere skal behandle tips på lik linje med lønn og betale arbeidsgiveravgift av tips. Forslaget innebærer at tips vil inngå i grunnlaget for feriepenger, sykepenger og pensjonsinnbetalinger. Vi var sterkt imot endringen. Det er urimelig å legge arbeidsgiveravgift på tips, som er en gave fra kunden. Ordningen er svært byråkratisk for bedriftene, og de ansatte risikerer en altfor stor reduksjon i sine tipsinntekter. Vi foreslo at arbeidsgiver heller kan trekke skatt fra tipsen for å unngå skatteunndra-

gelse, men samtidig holde arbeidsgiveravgiften og de andre ordningene utenom. På den måten beholder de ansatte mest mulig etter skatt. Kort tid etter at statsbudsjettet ble lagt frem utredet vi hvilke muligheter bedriftene har til å håndtere de nye reglene i praksis. Det forelå ingen klar rettleiding fra myndighetenes side, så NHO Reiseliv laget et forslag som ble gjort tilgjengelig for medlemmene våre.

INGEN NY MOMSØKNING Etter at regjeringen økte overnattingsmomsen fra 8 til 12 prosent på to år, var det en viktig seier for oss at reiselivsmomsen ikke gikk ytterligere opp i statsbudsjettet for 2019. Heldigvis ble våre advarsler om hvilke konsekvenser en ytterligere momsøkning vil få for bedriftene, tatt til følge. Finansdepartementet har imidlertid, i en tidligere utredning (Scheel-utvalget), gått inn for en momssats på 15 prosent. Trusselen om ytterligere økning er derfor en konstant bekymring knyttet til de årlige statsbudsjettene.

KONSTANT PURRING PÅ REDUSERT FORMUESKATT I statsbudsjettet for 2019 er formuesskatten på arbei-

dende kapital redusert noe, men vi krever fortsatt at regjeringen leverer på sitt løfte fra reiselivsmeldingen om en verdsettelsesrabatt i formuesbeskatningen av norske overnattingssteder. Samtidig var det gledelig å se at ordninger vi har jobbet frem, som Nasjonale turiststier og filminsentivordningen, fikk økte midler i budsjettet.

LETTERE FOR FRITTSTÅENDE HOTELLER Å

KONKURRERE Vi har et mål om at det skal bli lettere for frittstående hoteller og mindre kjedehoteller å konkurrere om offentlige kontrakter. I samarbeid med NHO, Difi og Sykehusinnkjøp har vi utviklet en veileder for hvordan anbudsrunder kan foregå, uten at frittstående hoteller blir ekskludert. Veilederen presenteres på en konferanse i regi av NHO 13. mai 2019. Vi fikk i 2018 en egen politisk medarbeider som leder arbeidet for de frittstående hotellene.

BESKATNING, LIKEBEHANDLING OG RAPPORTERING

FRA AIRBNB I samarbeid med analysebyrået Capia presenterte vi i november statistikk som viser at Airbnb er i ferd med å bli halvparten så store som hotellene i Norge. Det betyr at en skattbar næring som skaper tusenvis av arbeidsplasser, kan overskygges av en næring uten rapporteringsplikt, der svært få skatter og knapt noen registrerte «hvite» arbeidsplasser skapes. Regjeringen har, etter langvarig press fra oss, foreslått at Airbnb fra 1.1.2020 skal plikte å gi opplysninger om utleieinntekter til skattemyndighetene. Dette er viktig å få slått fast i statsbudsjettet for 2020, og at Stortinget støtter forslaget.

NHO REISELIV INN I STYRET I HOTREC Stadig mer av lovgivningen tilknyttet reiselivet fastsettes i EU. NHO Reiseliv er den eneste norske reiselivsaktøren med medlemskap og innflytelse i HOTREC, reiselivets egen bransjeorganisasjon i EU. Vi fikk for første gang i 2018 vår visepresident og konserndirektør i Thon Hotels, Morten Thorvaldsen, valgt inn i styret i HOTREC. I mange viktige saker, som for eksempel regulering av delingsøkonomien, kreves det felles arbeid på tvers av landene, og at vi deltar både i arbeidsgrupper for administrasjonen og i styrets arbeid.

VI OG VERDEN I løpet av det siste tiåret har en av fem nye jobber kommet innen reiselivsnæringen. Vi har allerede skapt nær 170.000 arbeidsplasser i Norge. Disse finnes i alle landets kommuner. Det er derfor vi sier at reiseliv er kommunens beste venn. Vi forsetter å posisjonere reiselivet som en viktig jobbskaper. Derfor har vi valgt «Vi og verden» som tema for årskonferansen 2019. Reiselivet vokser verden over. Hvis myndighetene leverer konkurransedyktige rammebetingelser, kan vi levere arbeidsplasser og skape gode kommuner for de som bor der eller er på besøk.

Verdien av reiselivet

Arrangementer som festivaler, store konferanser og idrettsbegivenheter, er en viktig del av reiselivet, og bidrar til både bolyst, arbeidsplasser og penger i kommunekassa. Ett av disse arrangementene er Finnmarksløpet, der vi har årets forsidefoto fra. Finnmarksløpet i Alta er et stort arrangement for Finnmark som gir fantastisk markedsføring av fylket, både nasjonalt og internasjonalt, og som gir ringvirkninger i hele regionen. Hanna Lyrek på 19 år er en av verdens beste sledehundkjørere, og tidens yngste vinner av Finnmarksløpet (2019). Hun jobber i familiebedriften Trasti & Trine, en opplevelsesbedrift som satser på gourmetmat og hundekjøring. Hun er en av 725 ansatte i reiselivet i Alta som årlig genererer 14 millioner kroner i personskatteinntekter til kommunen. Dette er tall ordføreren i Alta kommune, Monica Nielsen, er veldig opptatt av:

– Finnmarksløpet betyr utrolig mye for Alta og Finnmark. Arrangementet gir unik reklame av landsdelen, og aktivitetene rundt løpet og de mange arrangementene løfter Alta som reiselivsdestinasjon. Prestisjeløpet bidrar til arbeidsplasser og styrker Altas attraktivitet. Les mer om reiselivsnæringens verdi i vår digitale årsrapport:

nhoreiseliv.no/arsrapport18

Ordfører i Alta, Monica Nielsen sammen med sledehundkjører Hanna Lyrek (til høyre).

STYRET 2018

Foto: Per Solleiman

Kristin Krohn Devold
Adm. dir. i NHO Reiseliv siden 2013. Har 12 års erfaring fra Stortinget, i tillegg til fire år som forsvarsminister. Hun var generalsekretær i Den Norske Turistforening i åtte år.

André Schreiner
Varamedlem siden 2004, styremedlem siden 2006. Schreiner er general manager for Clarion Hotel The Hub. Har tidligere jobbet som driftsdirektør i Quality Hotel og Quality Resort.

Torild Lanqkløpp
Varamedlem siden 2016. Torild er gründer og daglig leder i Stokkøya Sjøsentre og Strandbaren på Trøndelagskysten. Hun har flere styreverv innen reiselivet og har bl.a. vært styremedlem i Innovasjon Norge Sør Trøndelag.

Ole Warberg
President i NHO Reiseliv siden 2012. Ole er konserndirektør i Magic Norway AS. Han har vært reiselivsdirektør i Bergen i 18 år og leder for Bergen Reiselivslag. Han innehar en rekke styreverv innenfor reiselivet.

Sølvi Øgsnes
Varamedlem siden 2011, styremedlem siden 2015. Sølvi er innehaver av Breidablikk Gjestehus. Hun har nær 15 års praksis som servitør, barkeeper, kurs og konferansesjef i Rica. Hun har hatt flere styreverv innenfor reiselivet.

Laila Aarstrand
Varamedlem siden 2018. Laila er administrerende direktør på Støtvig Hotel. Hun har jobbet i reiseliv stort sett hele sin yrkeskarriere. Hun har blant annet jobbet for SAS Leisure Group og ulike turoperatører, samt hos Nordic Choice Hotels.

Gjoran Sæther
Varamedlem siden 2015, styremedlem siden 2018. Gjoran er adm. dir. i Fursetgruppen. Han har tidligere jobbet i forskjellige direktørstillinger i Thon Hotels.

Håvard Solum
Styremedlem siden 2015. Håvard er hotell-direktør ved Scandic Kristiansand Bystranda. Han har jobbet i Scandic-systemet siden 2003. Håvard sitter også i styret i NHO Agder.

Morten Thorvaldsen (ikke tistede da bildet ble tatt). Styremedlem siden 2006, visepresident siden 2007. Morten er adm. dir. i Thon Hotels AS. Han var med på å starte Rainbow Hotels (i dag Thon Hotels), og har jobbet for Thon Hotels i snart 30 år.

Marit Lien (ikke tistede da bildet ble tatt). Styremedlem siden 2014. Marit er adm. dir. i Peer Gynt AS, hvor hun startet i 2011. Tidligere har hun jobbet som merkevarer sjef i Lillehammer Turistkontor og salgssjef i Teller AS.

Styrets beretning 2018

NHO Reiseliv er den største arbeidsgiver- og næringsorganisasjonen for reiselivet i Norge og er tilknyttet Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO).

NHO er den største interesseorganisasjonen for bedrifter i Norge.

NHO REISELIVS adresse er Næringslivets Hus, Middelthuns gate 27 på Majorstuen i Oslo og holder til i samme bygg som de fleste landsforeningene i NHO-fellesskapet. NHO Reiseliv arbeider målrettet for å fremme reiselivets interesser overfor det politiske miljø, både lokalt og sentralt. NHO Reiseliv jobber med kommunikasjon som et virkemiddel for å sette reiselivets saker på dagsordenen i media. Innkjøpskjeden fremforhandler best mulige rammebetingelser for medlemmene på en rekke varer og tjenester. NHO Reiselivs juridiske avdeling består av advokater som har særlig kunnskap og erfaring i arbeidsrett. Sammen med NHO sentralt, er juristene engasjert i enten forbundsvis eller sentrale tarifforhandlinger hvert år. Videre har NHO Reiseliv et eget fagområde for medlems-service og bransjeutvikling.

NHO Reiseliv hadde per 31.12.2018 3094 medlemsbedrifter innenfor ulike bransjer knyttet til reiselivet i Norge. For 2017 var antallet medlemsbedrifter 2975. Hovedvekten av medlemmene er i bransjene overnatting, servering, camping, opplevelse, bilutleie og destinasjon. Til sammen 35 300 årsverk er knyttet til medlemsbedriftene, og disse omsetter for ca. 49 milliarder kroner i året. Et flertall av medlemsbedriftene er mindre og mellomstore bedrifter, med opptil 12 årsverk, men også store konserner er blant medlemmene.

NHO Reiseliv er medlem i Nordisk Besøksnæring, den europeiske hotell- og restaurantorganisasjonen HOTREC, Nordisk Campingråd, den europeiske campingorganisasjonen EFCO & HPA.

STYRETS ARBEID I 2018 Styret har hatt seks ordinære møter i 2018. Styret består av syv styremedlemmer og to varamedlemmer. I møtene deltar både styre- og varamedlemmer.

REISELIVSNÆRINGENS OMDØMME SKAL STYRKES Reiselivet er en av de viktigste private jobbskaperne i Norge. Å skape flere jobber er hovedprioritet både for regjeringen og NHO. En arbeidsintensiv næring som reiseliv har derfor vesentlig betydning for Norge, selv med dagens moderate driftsmarginer. At reiselivet er en næring i sterk vekst som bidrar til verdiskaping, arbeidsplasser, økt bolyst og store skatteinntekter til kommunene, skal tydeliggjøres for å styrke næringens omdømme ytterligere. Økt vekt på lønnsomhet gjennom rammebetingelser som tidsbesparende, digitaliserte tilsyn, mer fleksibel arbeidstid tilpasset kundene og stabile moms- og skatteforhold er viktige saker i tiden fremover.

NHO Reiseliv utarbeider ny strategi hvert fjerde år. Strategien bygger på NHO-fellesskapets felles visjon «Styrke næringslivet. Forme fremtiden». Visjonen danner grunnlaget for NHO Reiselivs og regionapparatets handlingsplaner. Organisasjonens strategiplan ble iverksatt i 2015 og ble avsluttet i 2018. Arbeidet med å utarbeide ny strategi for 2019–2022 startet i 2017 og ble ferdigstilt i 2018 og iverksatt 1.1.2019. Administrasjonen og styret i NHO Reiseliv har fått til mye i 2018, og noen av resultatene av dette arbeidet presenteres under.

POSISJONERE REISELIVET SOM «KOMMUNENS BESTE VENN» NHO Reiseliv har i 2018 jobbet målrettet for å posisjonere reiselivet som en moderne næring i vekst, som skaper arbeidsplasser i en tid der andre bransjer nedbemanner og automatiserer. Vi har jobbet mye med å få frem næringens betydning for alle landets kommuner, både for kommunenes skatteinngang fra lønnsstagerne og kommunens evne til økt innbyggertall gjennom nye

arbeidsplasser. I den forbindelse har Menon Economics på oppdrag av NHO Reiseliv og med utgangspunkt i SSB-tall, utarbeidet en ny rapport som kartlegger verdien av reiselivet for kommunene. Rapporten «Reiselivsnæringens verdi» ble presentert på NHO Reiselivs Årskonferanse 2018, og har dannet grunnlaget for vår kommunikasjon, både i media og i møte med politikere, gjennom hele 2018. Rapporten har resultert i mange medieoppslag og en større politisk bevissthet og kunnskap om reiselivets betydning for kommunene.

I tråd med at ett av hovedmålene våre har vært å bidra til mer synlighet om reiselivsnæringen i samfunnsdebatten, har organisasjonens rolle som talsperson for reiselivsnæringens interesser styrket seg jevnt gjennom denne strategiperioden. Å bygge næringens anseelse basert på god faglig dokumentasjon er et langsiktig arbeid og derfor også et kjernepunkt i NHO Reiselivs nye strategi for 2019–2022.

REISELIVSNÆRINGENS VIKTIGSTE ALLIERTE Et annet hovedmål for NHO Reiseliv er å være den mest foretrukne alliansen for reiselivsbedriftene. I 2017 utarbeidet vi et nytt konsept for våre syv bransjeforum, for å gjøre de til enda bedre og mer relevante møteplasser for medlemmene våre. I 2018 har dette arbeidet begynt å gi resultater. Vi har gjennomført til sammen 12 bransjesamlinger med totalt 270 deltakere. Det har vært en jevn og stigende deltakelse fra både frittstående overnattingsbedrifter, destinasjonsselskaper og uteliv- og restaurantbransjen. I 2018 har vi også lansert et nytt bransjeforum for havfisketurismebedrifter, som har blitt svært godt mottatt av bransjen.

«Verdien av arbeid» var tema for NHO Reiselivs Årskonferanse, som ble arrangert i Kristiansand i slutten av mai. Det var over 500 deltakere på konferansen. Evalueringen i etterkant viser at 74 prosent av deltakerne svarte «svært bra» og «bra» på spørsmålet om konferansen svarte til forventningene. 79 prosent svarte at de vil delta på årskonferansen 2019.

NHO Reiseliv er medarrangør av tre nasjonale konferanser; Snowballkonferansen på Lillehammer, Norwegian Digital Travel Conference i Kristiansand og Norsk Opplevelseskonferanse som ble arrangert i Svolve. NHO Reiseliv er en viktig alliansepartner og bidrar til både innhold og medieoppmerksomhet om konferansene.

DEN MEST SYNLIGE REISELIVSAKTØREN Å bygge NHO Reiseliv som den mest foretrukne kilden for media og myndigheter, og den mest synlige ekspertten på reiseliv er en viktig målsetting for organisasjonen. Medierapporter bekrefter en økning i saker der NHO Reiseliv lykkes med å sette næringspolitiske saker på dagsorden. En medieanalyse viser også at administrerende direktør og andre talspersoner i NHO Reiseliv, i en større andel av mediasakene, spiller en sentral rolle. I 2018 har vi styrket vår kompetanse og tilgang til data og analyse ved å inngå en rekke samarbeidsavtaler med ulike leverandører av statistikk og data om reiselivet. Blant annet har NHO Reiseliv inngått et samarbeid med informasjons- og analyseselskapet Capia, for å få tilgang til data om utviklingen av Airbnb. Dette gir oss et bedre data og analysegrunnlag, som styrker vår troverdighet som talsperson om reiselivet. Det byr også på flere muligheter til å være synlige i media og bidra i samfunnsdebatten om temaer som berører norsk reiseliv. Blant annet har fersk statistikk om veksten i utleie via Airbnb generert en rekke medieoppslag, som igjen har bidratt til å sette NHO Reiselivs krav om obligatorisk rapporteringsplikt for Airbnb på medias og politikernes agenda. Regjeringen har i statsbudsjettet 2018 lovet å innføre rapporteringsplikt for aktører som Airbnb og andre plattformformidlere fra 1.1.2020.

Videre har vi hatt en sterk satsing på å videreutvikle digitale arbeidsgiverservice- og tjenester gjennom utvikling av egne

nettsider og Arbinn.no, en digital arbeidsgiverportal. Et viktig hovedmål for NHO Reiseliv er flere fornøyde medlemmer. Med NHO Reiselivs nettside og Arbinn.no får medlemmene en mobiltilpasset veileder som forenkler deres hverdag. Som et resultat av målrettet jobbing med innholdsstrategi, produksjon og deling av innhold, økte trafikken på nhoreiseliv.no med 38 % fra 2017 til 2018. Vi har også hatt stor økning i sosiale kanaler. I 2018 var NHO Reiseliv den landsforeningen i NHO som genererte mest trafikk til Arbinn.no.

TARIFFOPPGJØRET 2018 Tariffoppgjøret 2018 var et hovedoppgjør, hvor LO/NHO ble enige om at forhandlingene skulle føres sentralt, men hvor 30 øre skulle forhandles og fordeles på forbunds- og landsforeningsnivå. Hovedgrunnen til at oppjøret ble gjennomført som et sentralt oppgjør, var som følge av at endringer i AFP-ordningen var en del av oppjøret.

Oppjøret ble ikke moderat. For hele LO/NHO-området ble det beregnet til å utgjøre 2,8 prosent. I foreløpig hovedrapport fra Teknisk beregningsutvalg er beregnet årslønnsvekst fra 2017 til 2018 foreløpig beregnet til 2¼ prosent for arbeidere innen hotell og restaurant. Tariffoppgjøret i 2019 er et sentralt mellomoppgjør, og blir det tredje sentrale oppjøret på rad. Dette er utfordrende for NHO Reiseliv, da det erfaringsvis blir gitt større lavlønnsstillegg i sentrale oppgjør enn i forbundsvis oppgjør, der NHO Reiseliv selv forhandler avtalen.

VIDEREFØRING AV FORSKRIFT OM ALLMENNGJØRING AV TARIFFAVTALE (RIKSAVTALEN) Riksavtalen ble vedtatt allmenngjort for alle serveringsbedrifter uavhengig av om de har tariffavtale eller ei, høsten 2017. Den nye avtalen trådte i kraft 1. januar 2018, til tross for at NHO Reiseliv gikk sterkt imot dette. Etter lønnsoppgjøret våren 2018, krevde LO videreføring av forskriften på de nye minstelønnsatsene. NHO Reiseliv leverte høringsuttalelse om at vi var imot videreføringen. Vi påpekte blant annet at vi ser det som uheldig at det kun kort tid etter at allmenngjøringsforskriften ble innført, ble fremmet en begjæring om videreføring som innebærer plikt til en ytterligere lønnsøkning på nesten fem kroner. Videre fremhevet vi at vi frykter store nega-

tive konsekvenser som følge av endringen, herunder tap av arbeidsplasser, særlig i distriktene. I forbindelse med innføringen av allmenngjøringsforskriften fikk vi tilbakemelding fra et betydelig antall medlemsbedrifter innenfor servering om at den nye minstelønnsreguleringen innebar en kraftig lønnsøkning for de ansatte. Bedriftene var bekymret for om de ville kunne klare å bære kostnaden. Tariffnemnda besluttet likevel å videreføre forskriften. Ny forskrift med økte satser ble iverksatt 1. desember 2018. Utover dette ble det ikke foretatt noen endringer eller utvidelser i forskriften, til tross for at LO tidligere hadde varslet at de ville vurdere å kreve allmenngjøring av den laveste satsen for arbeidstakere med fagbrev.

NÆRINGSPOLITISK ARBEID NHO Reiseliv skal være reiselivsaktøren med størst næringspolitisk gjennomslagskraft. Vi går mot et kommunevalg i 2019 og organisasjonen har derfor jobbet mye det siste året med å øke forståelsen for reiselivet hos lokale myndigheter. Vi har hatt møter med lokalpolitikere i alle landets store byer, samt en rekke andre kommuner, og har gitt innspill til partilederprogrammet i kommunene, et såkalt «drømmekapittel for reiselivet». NHO Reiseliv har også hatt en rekke møter med regjeringsmedlemmer, departementsansatte og stortingspolitikere om mange reiselivssaker, og vi har avgitt en rekke hørings-svar til ulike myndigheter. Noen sentrale saker for 2018 gjennomgås nedenfor.

Endring i reglene for beskatning av tips Skattedirektoratet foreslo i februar 2018 at arbeidsgivere må behandle tips på lik linje med lønn. Dette innebærer at de må betale arbeidsgiveravgift av tips, og at tips vil inngå i grunnlaget for feriepenger, sykepenger og pensjonsinnbetalinger. NHO Reiseliv gikk sterkt imot forslaget fordi vi mente forslaget ville få dramatiske konsekvenser for næringen og at disse var for dårlig utredet. Sammen med NHO sentralt ba NHO Reiseliv om at forslaget ble utsatt. Fellesforbundet og LO på sin side anbefalte forslaget. Regjeringen opprettholdt forslaget og nye regler for beskatning av tips trådte i kraft fra 1.1.2019. NHO Reiseliv brukte store deler av høsten 2018 til å få avklart uklarheter knyttet til de nye reglene og hvordan meromkostninger på grunn av de nye reglene kunne dekkes. NHO Reiseliv hentet inn

STYRETS BERETNING

en juridisk betenkning fra advokatfirmaet Wiersholm som bekreftet arbeidsgivers styrets rett over tips, slik at meromkostninger kan dekkes av innkommet tips, uten ekstra kostnader for bedriftene. NHO Reiseliv laget et forslag for praktisk håndtering av de nye reglene som ble tilgjengelig for medlemmene våre. Mange medlemmer har bedt om veiledning på området, og bedriftene har valgt litt ulike løsninger. Finansministeren bekreftet lovligheten av NHO Reiselivs modell rett etter nyttår.

Formuesskatt

Den lenge lovede verdsettelsesrabatten i formuesbeskatningen av norskeide hoteller ble omtalt i statsbudsjettet for 2019, og at arbeidet med å innføre dette fortsetter. I budsjettet står det at departementet er «i dialog med ESA om en slik avklaring, og vil komme tilbake til Stortinget».

NHO Reiseliv er glade for den generelle lettelsen i formuesskatten som kom i statsbudsjettet høsten 2018, men er samtidig utålmodig med tanke på en egen rabatt som er lovet for overnattingsbedriftene. Vi vil fortsette å legge press på regjeringen for at de skal gjennomføre sitt løfte fra reiselivsmeldingen.

Ingen momsøkning i 2018

Det ble ingen økning i overnattingsmomsen på 12 prosent, da regjeringen la frem statsbudsjettet for 2019. Overnattingsmomsen har økt med 50 prosent siden 2016, og en ytterligere økning ville ha forverret norsk reiselivs rammebetingelser betydelig. At momssatsen ikke ble endret var en seier for NHO Reiseliv, og viste at reiselivets mange og tydelige advarsler om hvilke konsekvenser en momsøkning vil få for bedriftene, var blitt tatt til følge. Regjeringen og Finansdepartementet har en uttalt ambisjon om å forenkle merverdiavgiftssystemet med mål om å redusere antall satser. NHO reiseliv ønsker samme sats for «sit down» og «take-away». Norge har overnattingsmoms på 12 prosent, mens gjennomsnittet for momsen hos våre europeiske konkurrenter ligger på 9 prosent.

Mer rettferdige offentlige anskaffelser

NHO Reiseliv deltar i et samarbeid med NHO, Sykehusinnkjøp og Statens innkjøps-senter som jobber for å lage en mal for

innkjøp fra staten som skal sikre mer rettferdige hotellbud. For reiselivsnæringen er det blant annet viktig at kontrakten deles opp i levering av rom/frokost og konferansetjenester. På den måten vil et hotell kunne gi deltilbud på kun rom/frokost eller kun konferansetjenester. Om tilbudet ikke deles opp vil det i mange tilfeller ikke være mulig for frittstående hotell uten landsdekkende kjedetilknytning å konkurrere om rom/frokost eller konferansetjenester. Gruppen ser også på booking- og betalingsløsninger som brukes i dag, for å sørge for at disse ikke utelukker deler av markedet. Målet er en standard for offentlige anskaffelser av rom/frokost fremover. Arbeidet skal være ferdig til sommeren 2019.

Delingsøkonomi – regjeringen følger opp NHOs anbefalinger

Kapasiteten via Airbnb nærmer seg å være halvparten så stor som kapasiteten ved hotellene, viser beregninger Menon Economics har gjort for NHO Reiseliv. Enda er det ikke slik at Airbnb selv rapporterer inn hva som leies ut. Regjeringen har imidlertid foreslått, i statsbudsjettet for 2019, at formidlingsselskaper som Airbnb skal plikte å gi opplysninger om utleieinntekter til skattemyndighetene. Dette er i tråd med anbefalte forslag fra NHO Reiseliv. Endringene er foreslått å tre i kraft fra 1. januar 2020, men er foreløpig ikke vedtatt av Stortinget. NHO Reiseliv har i 2018 hatt flere presseutspill der vi legger press på politikerne om at det haster å få vedtatt forslaget. Regjeringen har også foreslått å sette et tak på antall dager (90 dager) man kan leie ut i selveierleiligheter. Dette vil også bli innført fra 2020.

Online Travel Agencies (OTA)

NHO Reiseliv har lenge argumentert for et forbud mot såkalte prisparitetsklausuler. Det går ut på at OTA-er som Booking.com nekter hotellene å tilby en lavere pris direkte til kundene enn den prisen som er oppgitt på bookingplattformen. I påvente av tiltak fra Konkurransetilsynet har NHO Reiseliv tatt initiativ til å få laget en juridisk betenkning om prisparitetsklausuler. Betenkningen fra konkurranseretts-spesialist og professor Erling Hjelmeng ved Institutt for privatrett ved Universitet i Oslo konkluderer med at prisparitetsavtaler

hemmer konkurransen og at det er hjemmel i konkurranseloven for å forby avtaler eller adferd som begrenser eller er egnet til å begrense konkurransen. Et slikt forbud vil gi norske hoteller bedre konkurransevilkår og bedre priser til kundene. Tyskland, Østerrike, Sveits, Belgia og Italia har allerede vedtatt lov eller praksis som støtter hotelers rett til selv å sette laveste pris. Også i Sverige er avtaler med prisparitet forbudt. Nærings- og fiskeriministeren er blitt oversendt betenkningen og NHO Reiseliv har hatt møte med politisk ledelse i departementet, men de er foreløpig avventende.

Veikart for et bærekraftig reiseliv

I 2017 utarbeidet NHO Reiseliv, sammen med flere andre reiselivsaktører, et veikart mot et bærekraftig reiseliv. Veikartet er et innspill til regjeringens strategi for grønn konkurransekraft og ble overlevert til klima- og miljøvernministeren under Arendalsuka i august 2017. NHO Reiseliv ønsker hyggelige opplevelser både for beboere og besøkende. Veikartet ønsket både sterkere begrensning på cruisetrafikken (lokal selvråderett), og strengere nasjonale utslippsgrenser. Veikartet avviste innføring av turistskatt (innføring av overnattingskatt på hoteller). I 2018 har NHO Reiseliv, sammen med de andre organisasjonene bak veikartet, deltatt i flere møter med myndighetene om oppfølging og praktisk gjennomføring av veikartet.

Endring i førerkortregler

Da Stortinget behandlet Reiselivsmeldingen i mars 2017 fikk NHO Reiseliv gjennomslag for flere innspill. Dette var blant annet at førerkort som er utstedt utenfor EØS skal være gyldig i seks måneder, ikke i tre måneder som i dag. Saken har imidlertid halt ut, men 15. november 2018 kunngjorde Samferdselsdepartementet at man vil endre reglene i tråd med løftet i Reiselivsmeldingen. Endringene vil kunne være på plass til sommeren 2019.

Bilutleie

NHO Reiseliv har sammen med Avinor jobbet for å få endret betingelsene for bilutleieselskapene. Menon Economics har, på oppdrag fra NHO Reiseliv, laget en rapport som viser at det er store kapasitetsutfordringer og høyere priser i bilutleiebransjen om sommeren. Rapporten viser at en liten

justering av MVA-regelverket vil øke turismen, og bidra til vekst i reiselivsnæringen i hele landet. Staten vil også få økte momsinntekter. NHO Reiseliv har hatt møter med både regjeringen og opposisjonen for å få gehør for endringen. Flere politikere i opposisjonen er positive, men foreløpig har regjeringen avvist å justere regelverket. Arbeidet vil bli videreført.

Vaktloven

Etter flere møter og lobbyarbeid fra NHO Reiseliv, konkluderte justis- og beredskapsminister Per-Willy Amundsen (Frp) før jul 2018 at kravet om opplæring på 120 timer for ordensvakter var for høyt, og ny ordning iverksettes kun for de profesjonelle vekterne. Saken er enda ikke avgjort av Justisdepartementet, men det ligger an til at kravene for medlemmer med eget vakthold blir betydelig redusert. Festivalarrangører, studentforeninger og serveringssteder er avhengig av å bruke egne vakter, og kurs må kunne forenkles betydelig i forhold til profesjonelle vakt-selskap.

Representantforslag som kunne gitt dramatiske konsekvenser

Det politiske arbeidet i 2018 var preget av den nye parlamentariske situasjonen etter valget i 2017, hvor KrF havnet på vippen uten å ha en samarbeidsavtale med regjeringen Solberg. Dette ga stor usikkerhet rundt hvilke saker som kunne få flertall. Reiselivet fikk merke dette, hvor flere representantforslag, som ville hatt dramatiske konsekvenser for reiselivets rammebetingelser, kunne fått flertall:

– Forslag om at maksimalt antall prikker for inndragning av skjenkebevilling skal være åtte, ikke tolv

I 2018 har NHO Reiseliv hatt nær dialog med politikere fra flere partier, for å avverge et representantforslag fra KrF, SV og SP om at maksimalt antall prikker for inndragning av skjenkebevilling skal være åtte, ikke tolv. Forslaget fikk ikke flertall under avstemning i november 2018.

– Forslag om pensjon fra første krone AP og SV gikk i 2018 sammen om et forslag om å gi pensjonsopptjening fra første krone. Målet var å få med seg KrF og skaffe flertall i Stortinget for forslaget.

NHO Reiseliv samarbeidet nært med NHO i denne saken, og hadde god dialog med flere partier og andre næringsorganisasjoner. Saken er ikke ferdigbehandlet i Stortinget, men anses løst gjennom at KrF har gått inn i regjeringen. Temaet vil være aktuelt også i årene fremover, og blir videre utredet av regjeringen. NHO vil følge saken nøye.

– Forslag om regulering av adgangen til gjennomsnittsberegning av arbeidstiden AP foreslo høsten 2018 at gjennomsnittsberegning av arbeidstiden innen allmenngjorte områder skal forbeholdes bedrifter bundet av tariffavtale inngått mellom parter med innstillingsrett. Forslaget ville fått svært negativ effekt for bedrifter innenfor overnatting-, servering- og cateringbransjen. NHO Reiseliv jobbet nært med politikere og NHO for å hindre at forslaget ble vedtatt. Forslaget fikk ikke flertall.

ARBEIDSMILJØ OG PERSONALE

Styret anser arbeidsmiljøet som godt. Det har ikke vært arbeidsrelaterte skader eller ulykker i løpet av regnskapsåret. NHO Reiseliv er IA-bedrift, og samlet sykefravær i 2018 var 1,7 %, mot 1,7 % i 2017. Det ble registrert 57 dager korttidsfravær i 2018, mot 32 dager i 2017. Gjennomsnittlig sykefravær siste fem år er 2,0 %.

Innkjøpskjeden har i 2018 økt antall ansatte med 7, for å rekruttere flere medlemmer til NHO Reiseliv, samt for å øke antall medlemmer og omsetning i Innkjøpskjeden.

NHO Reiseliv er ikke tilknyttet en bedriftshelsetjeneste, men dekker utgiftene til en årlig legeundersøkelse for de ansatte.

NHO Reiseliv har en vedtatt seniorpolitikk for ansatte over 62 år. Ingen ansatte benyttet seg av denne i 2018. Styret ser imidlertid ordningen og tilbudet som positivt for den ansatte, så vel som for organisasjonen.

LIKESTILLING

NHO Reiseliv praktiserer likestilling mellom kvinner og menn. Per 31.12.2018 er det ansatt 64 % kvinner og 36 % menn i administrasjonen. Det er en jevn fordeling av kvinner og menn i ledende stillinger.

I styret er det 29% kvinner og 71% menn. Inkludert fast møtende varamedlemmer er fordelingen 44 % kvinner mot 56 % menn.

MILJØRAPPORTERING

Ut fra vår vurdering, forurenser ikke organisasjonen det ytre miljø. NHO Reiseliv har gjennom Innkjøpskjeden en pådriverrolle for å bidra til en mer bærekraftig reiselivsnæring. Et eget initiert program gjennomgår hvordan Innkjøpskjedens leverandører til overnattings- og serveringsbedriftene ivaretar etiske, miljømessige og moralsk forsvarlige prinsipper i sin drift og produksjon. NHO Reiseliv er deleier i Matvett AS, der matbransjen står samlet for å redusere matsvinnet i Norge med 30 % innen 2025.

REGNSKAP OG ØKONOMI

I henhold til regnskapsloven § 3-3 bekrefter styret at grunnlaget for fortsatt drift er til stede. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger resultatprognoser for 2019 og de langsiktige prognoser for årene fremover. Foreningen er i en sunn økonomisk og finansiell stilling.

Regnskapet for NHO Reiseliv presenteres sammen med regnskapet for Servicekontoret, Opplysnings- og Utviklingsfondet, Konfliktfondet og regionforeningene. Regnskapene for disse enhetene føres separat, og midlene er satt inn på egne bankkonti, men er i henhold til vedtektene en del av NHO Reiseliv.

NHO Reiseliv rapporterer etter kravene til øvrige foretak. Dette medfører konsolideringsplikt for datterselskaper, og NHO Reiseliv avlegger derfor konsernregnskap. NHO Reiseliv region Nord-Norge eier datterselskapet Reiseliv i Nord AS. Det er dette datterselskapet som utgjør forskjellen på NHO Reiseliv og NHO Reiseliv Konsern.

Styret har besluttet å disponere noe av overskuddet fra NHO Reiseliv og NHO Reiseliv Servicekontor, til styrking av konfliktfondet.

STYRETS BERETNING

NHO REISELIV KONSERN

Regnskapet viser et overskudd på TNOK 5.138, som i det vesentligste skyldes styrking av Konfliktfondet med et resultat på TNOK 3.680. Ser man bort fra konfliktfondet, viser den øvrige driften inkludert finansinntekter et overskudd på TNOK 1.458 (TNOK 3.079 i 2017). Samlede driftsinntekter i konsernet utgjorde TNOK 96.303, driftskostnader TNOK 90.669 og resultat av finansposter TNOK 82. Årets skattekostnad var TNOK 577. Kontingentinntekter har grunnet medlemsvekst økt med TNOK 1.577 (4,8 %) fra 2017.

Avdeling NHO Reiseliv

Regnskapet viser et underskudd på TNOK 1.182. Samlede driftsinntekter utgjorde TNOK 14.029, driftskostnader TNOK 14.937 og resultat av finansposter TNOK -274. Kontingentinntekter har økt med TNOK 552 (4,8 %) fra 2017.

Avdeling NHO Reiseliv Servicekontor

Regnskapet viser et overskudd på TNOK 1.778. Samlede driftsinntekter utgjorde TNOK 79.035, driftskostnader TNOK 77.220 og resultat av finansposter TNOK 537. Årets skattekostnad var TNOK 573. Kontingentinntekter har økt med TNOK 1.025 (4,8 %) fra 2017. Regnskapet er presentert i egen note.

Innkjøpskjeden

NHO Reiseliv Innkjøpskjeden er et uavhengig interessefellesskap med formål å fremforhandle konkurransedyktige innkjøpsbetingelser på varer og tjenester. På vegne av medlemmene mottar Innkjøpskjeden bonus fra alle grossister og leverandører som i hovedsak tilbakebetales til medlemmene en gang per år. Noe av disse inntektene benyttes til å drifte innkjøpsavdelingen for verving og medlemskontakt som for tiden har 24 ansatte, samt til vedlikehold og forbedring av avtalene. Innkjøpskjeden har i 2018 økt antall ansatte med 7, for å rekruttere flere medlemmer til NHO Reiseliv, samt for å øke antall medlemmer og omsetning i Innkjøpskjeden. Styret har godkjent en plan for videre strategi, som innebærer økende antall medlemmer og økt omsetningsvekst.

Ved årets slutt var det 3076 medlemmer av Innkjøpskjeden, inklusive medlemmer fra

andre NHO-organisasjoner. Totalt er 1965 medlemmer i NHO Reiseliv også medlemmer i Innkjøpskjeden.

NHO REISELIVS OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFOND

Regnskapet viser et overskudd på TNOK 784, og er vist i egen note. Samlede overføringer fra NHO utgjorde TNOK 4.004, samt at øvrige driftsinntekter utgjorde TNOK 522. Drifts- og aktivitetskostnader TNOK 3.788, og renteinntekter TNOK 45. Tilsvarende resultat i fjor var TNOK -465, og endringen skyldes høyere tilskudd og noe lavere kostnader.

NHO REISELIVS KONFLIKTFOND

Regnskapet for fondets 16. driftsår viser et overskudd på TNOK 3.680, og er vist i egen note. Tilsvarende resultat i fjor var et overskudd på TNOK 4.184. Styret i NHO Reiseliv har besluttet at konfliktfondet skal bygges opp til TNOK 30.000, i tråd med NHO Reiselivs vedtekter, i perioden 2017-2022. Dette utgjør 0,3 promille av siste års lønnsutbetalinger for våre medlemmer. I 2018 er det gjennomført en styrking av konfliktfondet gjennom en disponering av fri egenkapital fra NHO Reiseliv og NHO Reiseliv Servicekontor, se beskrivelse nedenfor, samt i note 12.

NHO REISELIVS REGIONFORENINGER

Regnskapene for regionforeningene er underlagt hver regionforenings styre. Regnskapenes hovedtall vises i egen note. For nærmere opplysninger kan det tas kontakt med regionforeningene direkte. Det fremkommer av regionforeningens navn hvor regionforeningen har sitt geografiske virke.

Samlet viser regnskapene for regionforeningene et overskudd på TNOK 95. Samlede inntekter utgjorde TNOK 2.480, driftskostnader TNOK 2.431 og resultat av finansposter TNOK 45. Inntektene til regionforeningene består i hovedsak av overføringer fra NHO Reiseliv, til dekning av de årlige kostnadene.

FINANSFORVALTNING OG LIKVIDITET

NHO Reiselivs styre har besluttet å investere noe av overskuddslikviditet i NHOs Landsforeningsfond, som er underlagt de årlige finansplaner og retningslinjer som NHOs styre fastsetter.

2018 har vært et utfordrende år i aksjemarkedet. Samlet tap for investeringene i NHOs Landsforeningsfond i 2018 ble TNOK 578, hvorav TNOK 272 er bokført i NHO Reiseliv og TNOK 306 er bokført i NHO Reiselivs Konfliktfond. Verdien av investeringene pr 31.12.2018 er TNOK 25.815, mot TNOK 22.593 i fjor. Endringen skyldes økt investering i fondsandelene i NHO Reiselivs Konfliktfond, samt negativ avkastning i 2018.

Finansinntekter fra midler som opprinnelig stammer fra tidligere overskudd fra driften (NHO Reiseliv og NHO Reiseliv Servicekontor), benyttes til spesifikke prosjekter og andre kostnader til medlemmenes beste, etter styrets beslutning. Dette gjelder så vel renter fra bankinnskudd og overskudd fra investeringer.

Kontantstrømmen fra operasjonelle aktiviteter viser TNOK -10.084, hvorav resultat før skatt er på TNOK 5.715. Endringen skyldes hovedsakelig endring i kortsiktig gjeld og fordringer, knyttet til utbetaling av leverandørbonus.

Likviditetsbeholdningen pr 31.12.2018 er TNOK 152.204, en reduksjon på TNOK 10.043 gjennom året.

Av sum eiendeler TNOK 269.367 er TNOK 263.705 omløpsmidler. Egenkapitalen utgjør TNOK 53.645 og gjeld TNOK 215.723, som i hovedsak gjelder kortsiktig gjeld til medlemmenes opptjente bonus i innkjøpsordningen. Egenkapitalandelen er 19,9 %, samt at foreningens omløpsmidler er likvide og vesentlig større enn kortsiktig gjeld. Styret anser NHO Reiselivs finansielle stilling som god.

Samlet resultat for 2018 utgjør TNOK 5.138, mot fjorårets resultat på TNOK 7.263.

NHO REISELIV - RESULTATUTVIKLING

For 2018 var resultatet av driften (eksklusiv Konfliktfondet) inkludert regionapparatet og finansinntekter TNOK 1.475, et resultat styret er godt fornøyd med.

**NHO REISELIV – ÅRSRESULTAT OG DISPONERING
STYRET FORESLÅR FØLGENDE DISPONERING AV ÅRETS RESULTAT:**

Overført til egenkapital NHO Reiseliv Konfliktfondet	TNOK	3.680
Overført til egenkapital NHO Reiseliv	TNOK	-1.182
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Servicekontor	TNOK	1.778
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Opp/Ut-fond	TNOK	784
Overført til egenkapital NHO Reiseliv Reg. foreninger	TNOK	95
	TNOK	<u>1.475</u>
	TNOK	<u>1.475</u>
Sum disponert i NHO Reiseliv	TNOK	5.155

STYRKING AV KONFLIKTFONDET VED DISPONERING AV EGENKAPITAL

Styret har besluttet at Konfliktfondet styrkes i 2018, gjennom en disponering av fri egenkapital fra NHO Reiseliv og NHO Reiseliv Servicekontor. Det vises til nærmere omtale i note 12.

Overført fra NHO Reiseliv	TNOK	-1.199
Overført fra NHO Reiseliv Servicekontor	TNOK	-2.329
Overført til Konfliktfondet	TNOK	<u>3.528</u>

FRAMTIDSUTSIKTER

Resultatet for NHO Reiseliv er særlig påvirket av kontingentutviklingen og utviklingen i finansmarkedene og kronekursen. Styret forventer at vår mulighet til videre medlemsrekruttering i en krevende tid er

tilstede også i årene fremover. NHO Reiseliv er en kompetanseorganisasjon som kan gi viktige bidrag til økt medlemservice i tiden som kommer. Styret antar at også 2019 vil by på utfordringer økonomisk for medlemsbedriftene, og derfor også for NHO Reiseliv.

NHO Reiseliv har ambisjoner om økt innflytelse og vekst i antall medlemmer, i henhold til den vedtatte strategien for 2019–2022.

Oslo, 31. desember 2018
12. mars 2019

Styret for NHO Reiseliv

Ole Warberg
president

Marit Lien
styremedlem

Håvard Solum
styremedlem

Morten Thorvaldsen
visepresident

Sølvi Øgsnes
styremedlem

André Schreiner
styremedlem

Gjoran Sæther
styremedlem

Kristin Krohn Devold
adm. direktør

Resultatregnskap 01.01.–31.12.

Beløp i hele 1 000 kr

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV		
	Note	2018	2017	2018	2017
DRIFTSINNTEKTER					
Medlemskontingent og serviceavgift	1	34 669	33 093	34 669	33 093
Innkjøpsavtaler	2	38 584	31 322	38 584	31 322
Driftsinntekt camping		6 215	6 389	6 215	6 389
Annen driftsinntekt	3	7 750	9 439	3 142	4 362
Tilskudd NHOs Opplysnings- og Utviklingsfond	16	4 526	3 351	4 526	3 351
Inntekt Regionforeningene	17	567	477	567	477
Inntekt Konfliktfondet	15	3 992	3 780	3 992	3 780
SUM DRIFTSINNTEKTER		96 303	87 851	91 695	82 773
DRIFTSKOSTNADER					
Personalkostnader	4,5	43 737	38 395	42 079	36 260
ADMINISTRASJONSKOSTNADER					
Avskrivning	6	569	569	569	569
Husleie og drift lokaler		3 122	2 965	3 122	2 965
Anskaffelser, rep og vedlikehold		4 161	2 947	4 161	2 947
Honorar og kjøp av tjenester	11	15 990	16 921	15 990	16 921
Møte- og reisekostnader, generalf. og utvalg		12 694	9 416	12 694	9 416
Informasjon, marked og representasjon		1 557	1 570	1 557	1 570
Annen driftskostnad		6 390	6 003	3 405	3 149
Annen driftskostnad Konfliktfondet	15	18	47	18	47
Annen driftskostnad Regionforeningene	17	2 431	2 405	2 431	2 405
SUM ADMINISTRASJONSKOSTNADER		46 932	42 843	43 947	39 989
Sum driftskostnader		90 669	81 238	86 027	76 249
Driftsresultat		5 634	6 613	5 669	6 524
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER					
Finansinntekter	14	141	1 879	119	1 878
Finanskostnader		-59	173	-59	173
NETTO FINANSPOSTER		82	1 706	60	1 705
Resultat før skatt		5 715	8 319	5 729	8 230
Skattekostnad	9	577	1 056	573	1 021
RESULTAT ETTER SKATT		5 138	7 263	5 156	7 209

Balanse pr. 31.12.

Beløp i hele 1 000 kr

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV		
	Note	2018	2017	2018	2017
EIENDELER					
ANLEGGSMIDLER					
<i>Immaterielle eiendeler</i>					
Utsatt skattefordel	9	78	93	78	93
Sum immaterielle eiendeler		78	93	78	93
<i>Varige driftsmidler</i>					
Immatriell eiendel		90	451	90	451
Transportmidler		346	555	346	555
Sum varige driftsmidler	6	436	1 006	436	1 006
<i>Finansielle anleggsmidler</i>					
Investeringer i aksjer og andeler	13	1 229	1 229	1 349	1 349
Pensjonsmidler	5	3 904	5 981	3 904	5 981
Lån ansatte/andre langsiktige fordringer		15	53	15	53
Sum finansielle anleggsmidler		5 147	7 263	5 267	7 383
Sum anleggsmidler		5 661	8 362	5 781	8 482
OMLØPSMIDLER					
<i>Fordringer</i>					
Kundefordringer	1	7 782	4 100	7 452	2 692
Andre fordringer	7	77 904	71 146	77 904	71 146
Sum fordringer		85 685	75 246	85 356	73 838
<i>Investeringer</i>					
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	14	25 815	22 593	25 815	22 593
Andre finansielle instrumenter			0		0
Sum investeringer		25 815	22 593	25 815	22 593
Bankinnskudd og kontanter	10	152 204	162 247	149 556	160 244
Sum omløpsmidler		263 705	260 086	260 727	256 675
SUM EIENDELER		269 367	268 448	266 509	265 155

Balanse pr. 31.12.

Beløp i hele 1 000 kr

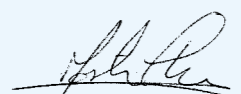
	Note	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
		2018	2017	2018	2017
EGENKAPITAL OG GJELD					
EGENKAPITAL					
<i>Opptjent egenkapital</i>					
Annen egenkapital		31 854	34 705	30 615	33 446
Egenkapital Konfliktfondet		16 580	9 372	16 580	9 372
Egenkapital OU		5 212	4 428	5 212	4 428
Sum opptjent egenkapital		53 645	48 505	52 407	47 246
Sum egenkapital	12	53 645	48 505	52 407	47 246
GJELD					
<i>Kortsiktig gjeld</i>					
Leverandørgjeld		4 864	4 717	4 776	4 606
Betalbar skatt	9	536	1 099	532	1 064
Skattetrekk og andre trekk		1 805	1 426	1 805	1 426
Skyldig offentlige avgifter		8 146	6 863	7 825	6 449
Avsatt til utbetaling leverandørbonus	2	170 016	157 751	170 016	157 751
Annen kortsiktig gjeld	8	30 356	48 085	29 150	46 612
Sum kortsiktig gjeld		215 723	219 942	214 104	217 908
Sum gjeld		215 723	219 942	214 104	217 908
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		269 367	268 448	266 509	265 155

Oslo 12.mars 2019

Styret for NHO Reiseliv

Ole Warberg
president

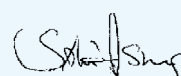
Morten Thorvaldsen
visepresident

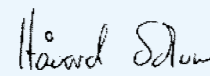
André Schreiner
styremedlem

Marit Lien
styremedlem

Sølvi Øgsnes
styremedlem

Håvard Solum
styremedlem

Gjøran Sæther
styremedlem

Kristin Krohn Devold
adm. direktør

Kontantstrømpoppstilling pr. 31.12.

Beløp i hele 1 000 kr

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
	2 018	2 017	2018	2017
KONTANTSTRØMMER FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER				
Resultat før skatt	5 715	8 319	5 729	8 230
Betalte skatter	-1 128	-1 666	-1 092	-1 622
Ordinære avskrivninger	569	569	569	569
Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0
Forskjell mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger	2 077	1 795	2 077	1 795
Endring kortsiktige plasseringer	-3 222	-5 187	-3 222	-5 187
Endring i kundefordringer	-3 682	1 967	-4 760	2 807
Endring i andre kortsiktige fordringer	-6 758	7 501	-6 758	7 046
Endring i leverandørgjeld	147	-982	170	-958
Endring i annen kortsiktig gjeld	-5 464	21 808	-5 197	21 163
Endring offentlig gjeld	1 662	-2 412	1 755	-2 442
Andre endringer	0	420	0	420
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-10 084	32 132	-10 729	31 821
KONTANTSTRØMMER FRA INVESTERINGSAKTIVITETER				
Investering i varige driftsmidler	0	0	0	0
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	0	0	0	0
KONTANTSTRØMMER FRA FINANSIERINGSAKTIVITETER				
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	0	5	0	5
Endring i lån ansatte/investeringsaktiviteter	41	-53	41	-53
Netto endring av likvider gjennom året	-10 043	32 085	-10 688	31 773
Likviditetsbeholdning 01.01.	162 247	130 162	160 244	128 471
Likviditetsbeholdning 31.12.	152 204	162 247	149 556	160 244
Netto endring av likvider gjennom året	-10 043	32 085	-10 688	31 773

Noter til regnskapet 2018

FORTSATT DRIFT Årsregnskapet er avlagt under forutsetning av at fortsatt drift er tilstede. Styret bekrefter dette.

REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Ifølge vedtektene er følgende enheter også en del av NHO Reiseliv:

* NHO Reiselivs Opplysnings- og

Utviklingsfond

* NHO Reiselivs Konfliktfond

* NHO Reiselivs Regionforeninger

NHO Reiseliv Servicekontor er en del av den juridiske enheten NHO Reiseliv.

ELIMINERING/KONSOLIDERING

Konsernregnskapet omfatter morselskapet NHO Reiseliv og datterselskapet Reiseliv i Nord AS. Alle transaksjoner og mellomværende mellom konsernenhetene er eliminert i konsernregnskapet.

KONSERNMELLOMVÆRENDE Det er ikke konsernmellomværende pr. 31.12.2018.

SALGSINNETEKTER Inntektsføring ved salg av varer og tjenester skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres. Kontingenter og serviceavgift

opptjenes pr. kalenderår og vises netto etter refusjoner og rabatter.

ANLEGGSMIDLER/LANGSIKTIG GJELD

Anleggsmidler er eiendeler ment til varig eie og bruk i virksomheten. Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

VARIGE DRIFTSMIDLER Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets levetid dersom de har levetid over tre år og har en kostpris som overstiger kr. 15.000. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet.

OMLØPSMIDLER/KORTSIKTIG GJELD

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til kostpris.

KORTSIKTIGE PLASSERINGER

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte

og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som verdiendring av markedsbaserte finansielle omløpsmidler.

FORDRINGER Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap.

SKATT Skattekostnaden i resultatregnskapet omfatter både periodens betalbare skatt og endring i utsatt skatt. Utsatt skatt er beregnet med 22 % på grunnlag av de midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reversere i samme periode er utlignet og nettoført. NHO Reiseliv er skattepliktig for den delen som gjelder NHO Reiseliv Servicekontor.

AKSJER I DATTERSELSKAP Datterselskap vurderes etter kostmetoden i foreningsregnskapet. Investeringen er vurdert til anskaffelseskost for aksjene med mindre nedskrivning har vært nødvendig.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Beløp i hele 1 000 kr

NOTE 1 – SERVICEAVGIFT OG MEDLEMSKONTINGENT

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
	2018	2017	2018	2017
Utfakturert medlemskontingent og serviceavgift	35 764	34 141	35 764	34 141
Kjederabatt	-1 094	-1 048	-1 094	-1 048
Netto medlemskontingent og serviceavgift	34 669	33 093	34 669	33 093
KUNDEFORDRINGER				
Kundefordringer	8 229	4 525	7 899	3 117
Avsatt tap kundefordringer	448	425	448	425
Kundefordringer	7 782	4 101	7 452	2 692

Medlemsmassen til NHO Reiseliv befinner seg i hele Norge.

NOTE 2 - INNKJØPSAVTALER

Bokført inntekt skal dekke personalkostnader og andre kostnader i forbindelse med opprettelse og reforhandlinger av bonusavtaler for medlemmene i NHO Reiselivs Innkjøpskjede, samt gi et dekningsbidrag til driften.

Pr 31.12.2018 var det 24 ansatte i avdelingen, hvorav 16 er dedikert til aktiv kontakt mot nye og eksisterende medlemmer over hele landet.

Det er inntektsført TNOK 38.584 i 2018, dette dekker lønns- og driftskostnader i Innkjøpskjeden, inklusiv bidrag til NHO

Reiseliv på TNOK 5.615. Bidraget er i henhold til budsjett og en vedtatt strategiplan for avdelingen.

Opptjent bonus pr. 31.12 er avsatt som kortsiktig gjeld, for utbetaling i 2019, og utgjør TNOK 170.016.

NOTE 3 – ANNEN DRIFTSINNETEKT

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
	2018	2017	2018	2017
Landsmøte/Årskonferanse	1 859	2 276	1 859	2 276
Tilskudd fra NHOs Arbeidsmiljøutvalg	400	500	400	500
Andre inntekter	5 490	6 662	882	1 585
SUM ANNEN DRIFTSINNETEKT	7 750	9 439	3 142	4 362

NOTE 4 – LØNN OG GODTGJØRELSER

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
	2018	2017	2018	2017
<i>Lønnskostnader</i>				
Lønninger	34 605	30 905	32 947	28 770
Arbeidsgiveravgift	5 157	4 306	5 157	4 306
Pensjonskostnader	2 628	2 329	2 628	2 329
Andre ytelser	1 346	855	1 346	855
Sum	43 737	38 395	42 079	36 260
Gjennomsnittlig antall ansatte	43	39	41	36

GODTGJØRELSER

	Lønn	Pensjons- utgifter	Andre godtgjørelser
Administrerende direktør NHO Reiseliv	1 753	113	139
Daglig leder Reiseliv i Nord AS	867		9
Styret NHO Reiseliv			527
Styret Reiseliv i Nord AS			69

Det er ikke gitt lån eller stilt sikkerhet for lån til administrerende direktør.

Godtgjørelser til administrerende direktør utbetalt i konsernet er lik beløpet som er utbetalt i mor.

NOTE 5 – PENSJONER

Foreningen er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Foreningens pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

INNSKUDDSDORDNING Foreningen har en innskuddsbasert pensjonsordning organisert i Storebrand AS. Pr 31.12.2018 var det 44 aktive i denne ordningen. Årets premie til innskuddspensjonsordningen er TNOK 2.445.

Pensjonsmidler på TNOK 3.904 gjenstår etter avvikling av ytelsesordningen pr 30.06.2016 og kan benyttes til å dekke fremtidige pensjonsutgifter.

NOTE 6 – VARIGE DRIFTSMIDLER

	Immatriell eiendel	Transportmidler	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2018	1 081	1 043	2 123
Tilgang	0	0	0
Avgang	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2018	1 081	1 043	2 122
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2018	630	487	1 117
Avgang	0	0	0
Årets avskrivninger	360	209	569
Akkumulerte avskrivninger 31.12.2018	990	696	1 686
Bokført verdi 31.12.2018	90	346	436
Økonomisk levetid	3 år	5 år	3 år
Avskrivningsplan	Linær	Lineær	Lineær

NOTE 7 – ANDRE FORDRINGER

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
	2018	2017	2018	2017
Forskuddsbetalte kostnader/øvrige avsetninger	17 728	819	17 728	819
Mellomregning Hans R Larsen	0	94	0	94
Fordringer leverandører	60 171	70 233	60 171	70 233
Andre kortsiktige fordringer	4	0	4	0
	77 904	71 146	77 904	71 146

NOTE 8 – ANNEN KORTSIKTIG GJELD

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
	2018	2017	2018	2017
Skyldig feriepenger	3 442	3 169	3 442	3 169
Kortsiktige gjeld regioner	358	0	358	0
Kortsiktige gjeld konfliktfond	15	0	15	0
Påløpte kostnader	4 295	3 040	3 089	1 567
Kjederabatter	1 100	1 048	1 100	1 048
Skyldig innkjøpsavtaler	20 650	39 834	20 650	39 834
Mellomregning NHO	496	995	496	995
	30 356	48 085	29 150	46 612

NOTE 9 – SKATTEKOSTNAD

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
	2018	2017	2018	2017
<i>Årets skattekostnad fremkommer slik:</i>				
Betalbar skatt på årets resultat	536	1 099	532	1 064
Endring i utsatt skatt	15	-23	15	-23
Avsatt for mye skatt tidligere år	25	-21	25	-21
Beregnet formueskatt	0	0	0	0
Årets totale skattekostnad på ordinært resultat	577	1 055	573	1 021
<i>Beregning av årets skattegrunnlag:</i>				
Resultat før skattekostnad	2 337	4 337	2 351	4 249
Permanente forskjeller	47	132	14	73
Endring i midlertidige forskjeller	-51	113	-51	113
Anvendelse av fremførbart underskudd	0	0	0	0
Grunnlag betalbar skatt	2 333	4 582	2 314	4 435
Skatt 23%/24 %, som utgjør sum betalbar skatt på årets resultat	536	1 099	532	1 064
<i>Betalbar skatt i balansen fremkommer slik:</i>				
Betalbar skatt på årets resultat	536	1 099	532	1 064
Betalbar formueskatt	0	0	0	0
	536	1 099	532	1 064
<i>Spesifikasjon av grunnlag for utsatt skatt</i>				
<i>Forskjeller som utlignes:</i>				
Anleggsmidler	-31	21	-31	21
Omløpsmidler	-336	-439	-322	-425
Netto pensjonsmidler	0	0	0	0
Akkumulert fremført underskudd	0	0	0	0
Sum	-367	-418	-353	-404
Utsatt skattefordel 22%/23 %	-81	-96	-78	-93

NHO Reiseliv er skattepliktig for den delen som gjelder NHO Reiseliv Servicekontor. RiN iht god regnskapsskikk for små foretak er utsatt skattefordel ikke balanseført, TNOK 3.

NOTE 9 – SKATTEKOSTNAD FORTS.

	2018	2017
<i>Resultatregnskap NHO Reiseliv Servicekontor</i>		
DRIFTSINNTEKTER		
Serviceavgift	22 535	22 192
Innkjøpsavtaler	38 578	31 322
Driftsinntekt camping	6 215	6 389
Andre driftsinntekter	11 707	12 043
Sum driftsinntekter	79 035	71 946
Personalkostnader		
Avskrivning	480	120
Husleie og drift lokaler	1 973	1 791
Anskaffelser, rep og vedlikehold	3 627	2 351
Honorar og kjøp av tjenester	13 684	19 608
Møte- og reisekostnader, generalforsamling, styre og utvalg	11 409	8 535
Informasjon, marked og representasjon	1 362	974
Annen driftskostnad	11 167	6 282
Sum andre driftskostnader	43 703	39 661
Sum driftskostnader	77 220	67 895
Driftsresultat	1 815	4 050
Netto finans		
	537	198
Resultat før skatt	2 352	4 248
Skattekostnad	573	1 021
RESULTAT ETTER SKATT	1 778	3 227

NOTE 10 – BANKINNSKUDD

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
	2018	2017	2018	2017
Frie bankinnskudd	150 399	160 652	147 751	158 821
Bundne midler skattetrekk	1 805	1 598	1 805	1 426
SUM BANKINNSKUDD	152 204	162 247	149 556	160 244

NOTE 11 - HONORAR OG KJØP AV TJENESTER

	NHO REISELIV KONSERN		NHO REISELIV	
	2018	2017	2018	2017
Kjøp av regionsekretær fra NHO	3 700	3 700	3 700	3 700
NHO Servicepartner, fellestjenester	3 053	2 995	3 053	2 995
Innkjøpsavdelingen	2 477	2 429	2 477	2 429
Campingavdelingen	1 575	1 899	1 575	1 899
Kommunikasjon og næringspolitikk	1 679	1 857	1 679	1 857
Årskonferanse/Landsmøte	108	911	108	911
Øvrige andre honorar	3 398	3 130	3 398	3 130
	15 990	16 921	15 990	16 921

REVISOR NHO REISELIV KONSERN Kostnadsført revisjonshonorar i 2018 utgjør TNOK 278. Beløpet er inklusive mva.

REVISOR NHO REISELIV Kostnadsført revisjonshonorar for NHO Reiseliv, Konfliktfondet og Opplysnings- og Utviklingsfondet i 2018 utgjør TNOK 158. I tillegg kommer andre

tjenester med TNOK 33. Regionforeningene har kostnadsført til sammen TNOK 138 i revisjonshonorar og andre tjenester. Alle beløpene er inklusive mva.

NOTE 12 – EGENKAPITAL

NHO REISELIV

	NHO Reiseliv	NHO Reiseliv Servicekontor	Opp/ut-fondet	Konflikt-fondet	Region-foreninger	Sum Egenkapital
EK 01.01.2018	11 169	17 623	4 428	9 372	4 659	47 246
Styrking av KF	-1 199	-2 329	0	3 528	0	0
Årets resultat	-1 182	1 778	784	3 680	95	5 156
EK 31.12.2018	8 788	17 072	5 212	16 580	4 754	52 407

KONSERN

	Reiseliv i Nord AS	NHO Reiseliv	NHO Reiseliv Servicekontor	Opp/ut-fondet	Konflikt-fondet	Region-foreninger	Sum Egenkapital
EK 01.01.2018	1 257	11 169	17 623	4 428	9 372	4 659	48 505
Styrking av KF	0	-1 199	-2 329	0	3 528	0	0
Årets resultat	-18	-1 182	1 778	784	3 680	95	5 138
EK 31.12.2018	1 239	8 788	17 072	5 212	16 580	4 754	53 645

NOTE 13 - INVESTERINGER I AKSJER OG ANDELER

	Antall	Eierandel	Ansk.kost	Bokført verdi
BookNorway AS	102	5,02 %	88	0
Reiseliv Publishing AS (HRR)	50	5 %	35	35
Camping Key Alliance AB	500	5 %	5	5
Storebrand ASA ordinære	903	0 %	41	41
Matvett AS	10	25 %	10	10
Aksjer og andeler regionforeningene				
Midt-Norge – ODIN Norden			275	275
Midt-Norge – Sparebanken Mørge			299	299
Midt-Norge – Trøndelag Reiseliv	176			171
Midt-Norge – Mat og Drikke AS	1			5
Midt-Norge – Den Norske Matfestivalen i Ålesund AS	1			
Midt-Norge – Fjord Norge AS	5			25
Nord-Norge – Reiseliv i Nord	120		120	120
Nord-Norge – Nordnorsk Reiseliv	180000		203	203
Oslo & Akershus – Visit Oslo AS	12		120	120
Sør-Norge – VisitSørlandet AS			30	30
Vest-Norge – Fjord Norge AS			11	11
Sum NHO Reiseliv			1 236	1 349
Reiseliv i Nord			-120	-120
SUM KONSERN			1 116	1 229

Reiseliv i Nord AS er heleiet av NHO Reiselivs regionforening Nord-Norge. Kostprisen på Reiseliv i Nord AS er 120 TNOK. Anskaffelseskost for aksjene er elimiert mot EK i Reiseliv Nord AS i konsernregnskapet.

NOTE 14 – FONDSPLASSERINGER

	Markedsverdi pr. 31.12.2018	Avkastning 2018	Markedsverdi pr. 31.12.2017
NHO Landsforeningsfond, andel NHO Reiseliv	13 077	-272	13 349
NHO Landsforeningsfond, andel NHO Reiseliv Konfliktfond	12 738	-306	9 244
SUM	25 815	-578	22 593

NOTE 15 – NHO REISELIVS KONFLIKTFOND

Konfliktfondet ble opprettet 01.01.2003 etter vedtak på Landsmøtet oktober 2002. Fondet er i henhold til vedtektene en del av NHO Reiseliv. Regnskapsførselen gjøres dog separat, og midlene er satt inn på egen bankkonto. I 2016 var det en konflikt som varte i 4 uker. Konflikten rammet alle medlemsbedrifter som var bundet av tariffavtale. Styret besluttet å benytte fondet og det ble utbetalt TNOK 40.495 i 2016. Fra 2017 bygges konfliktfondet opp till TNOK 30.000.

	2018	2017
RESULTATREGNSKAP		
Innbetalt premie	3 992	3 780
Sum inntekter	3 992	3 780
Driftskostnader	18	47
Sum driftskostnader	18	47
Finansinntekter	-293	451
Sum finansposter	-293	451
Årets resultat	3 680	4 184
BALANSE PR. 31. 12		
Andre markedsbaserte finansielle instrumenter	12 738	9 244
Fordring NHO Reiseliv	3 528	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	329	143
Sum omløpsmidler	16 596	9 387
SUM EIENDELER	16 596	9 387
Egenkapital 01.01	9 372	5 188
Årets resultat	3 680	4 184
Styrking av EK fra NHO Reiseliv	3 528	0
Sum egenkapital	16 580	9 372
Kortsiktig gjeld	15	15
Sum gjeld	15	15
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	16 596	9 387

NOTE 16 - NHO REISELIVS OPPLYSNINGS- OG UTVIKLINGSFOND

OU-fondet er definert som tilskudd til NHO Reiseliv fra NHOs Opplysnings- og Utviklingsfond. Aktivitetene rapporteres til NHO. Fondet har ikke egne ansatte.

	2018	2017
RESULTATREGNSKAP		
NHO tilskudd	4 004	3 351
Andre inntekter	522	0
Sum driftsinntekter	4 526	3 351
Prosjekter og aktiviteter	3 788	3 828
Sum kostnader	3 788	3 828
Annen renteinntekt	45	12
Årets resultat	784	-465
BALANSE PR. 31.12		
Kortsiktige fordringer	0	-68
Bankinnskudd, kontanter og lignende	5 212	4 496
Sum omløpsmidler	5 212	4 428
SUM EIENDELER	5 212	4 428
Egenkapital 01.01.	4 428	4 893
Årets resultat	784	-465
Sum egenkapital	5 212	4 428
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	5 212	4 428

NOTE 17 – NHO REISELIVS REGIONFORENINGER

Med virkning fra 01.01.2006 ble de tidligere elleve lokalforeningene omdannet til syv regionforeninger.

Nedenfor vises en oppstilling over regionforeningene og hovedtallene for 2018.

	Inntekter	Kostnader	Netto finansp.	Resultat
RESULTAT				
Region Nord-Norge	683	666	-4	13
Region Midt-Norge	228	316	33	-55
Region Vest-Norge	462	332	4	135
Region Sør-Norge	563	505	3	60
Region Øst-Norge	187	337	3	-147
Region Innlandet	97	100	5	1
Region Oslo og Akershus	260	174	1	88
SUM	2 480	2 431	45	95

TNOK 1.913 er tilskudd fra NHO Reiseliv til regionene. Tilskuddene er eliminert mot inntekter i regionene.

	Aksjer og andeler	Fordringer	Bankinnsk. og kont.	Egenkapital	Kortsiktig gjeld
BALANSE PR. 31.12.					
Region Nord-Norge	323	4	617	844	100
Region Midt-Norge	775	0	369	1 132	12
Region Vest-Norge	11	0	757	694	73
Region Sør-Norge	30	0	493	502	20
Region Øst-Norge	0	0	504	441	63
Region Innlandet	0	0	809	786	23
Region Oslo og Akershus	120	0	299	354	66
SUM	1 259	4	3 848	4 754	358

SUM EIENDELER

5 111

SUM EGENKAPITAL OG GJELD

5 111

Revisjonsberetning

Til generalforsamlingen i NHO Reiseliv

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert NHO Reiselivs årsregnskap, som består av:

- NHO Reiselivs regnskap, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- NHO Reiselivs konsernregnskap, som består av balanse per 31. desember 2018, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

- er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter
- gir det medfølgende regnskapet for NHO Reiseliv et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til NHO Reiseliv per 31. desember 2018 og av organisasjonens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.
- gir det medfølgende konsernregnskapet et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til konsernet NHO Reiseliv per 31. desember 2018 og av konsernets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av organisasjonen og konsernet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

PricewaterhouseCoopers AS, Postboks 748 Sentrum, NO-0106 Oslo
T: 02316, org. no.: 987 009 713 MVA, www.pwc.no
Statsautoriserte revisorer, medlemmer av Den norske Revisorforening og autorisert regnskapsførerselskap

Uavhengig revisors beretning - NHO Reiseliv

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til organisasjonens og konsernets evne til fortsatt drift, og på tilberlig måte å opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om andre lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til resultatdisponering er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig

Uavhengig revisors beretning - NHO Reiseliv

registrering og dokumentasjon av organisasjonens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Oslo, 12. mars 2019
PricewaterhouseCoopers AS

Rita Granlund
Rita Granlund
Statsautorisert revisor

Besøksadresse: Næringslivets Hus, Middelthuns gate 27, 0368 Oslo
Telefon: 23 08 86 20, e-post: post@nhoreiseliv.no, www.nhoreiseliv.no